

УДК 343.98

Ярослав Володимирович НЕКРИЛОВ,

курсант групи Ф4-202 ХНУВС

*Науковий керівник: викладач кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 ХНУВС Приходько В. О.***ВИКОРИСТАННЯ РЕЄСТРІВ ВІЛЬНОГО ДОСТУПУ В РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ**

Діяльність з розслідування злочинів представляє собою процес отримання, обробки та використання інформації. Ефективність цієї діяльності багато в чому залежить від наявності у суб'єктів розслідування достовірної та у необхідній кількості інформації про криміналістично значущі об'єкти, яка може бути отримана з різноманітних джерел. Серед джерел такої інформації важливе місце належить численним інформаційним системам (базам даних), що функціонують у різних сферах людської діяльності, насамперед реєстрам вільного та обмеженого доступу.

В умовах сьогодення при розслідуванні кримінальних проваджень слідчим, оперативним працівникам чи експертам доводиться звертатися до інформаційних систем з метою отримання зареєстрованих відомостей про криміналістично значущі об'єкти не лише Національної поліції України. Співробітники правоохоронних органів також можуть отримувати інформацію з реєстрів: Міністерства юстиції України; Міністерства охорони здоров'я; Державної фіскальної служби України (ДФС); Державної судової адміністрації; Національної асоціації адвокатів; баз даних банківських установ; баз даних систем контролю та обліку робочого часу державних і недержавних установ; баз даних операторів мобільного телефонного зв'язку та відеоспостереження; баз даних реєстрації терміну перебування особи в установі, тощо.

На сучасному етапі розвитку суспільства в Україні відбувається активне формування реєстрів у різних галузях життя і держави – офіційно зареєстровано близько сотні реєстрів. Наведемо їх лише частковий перелік, що може стати корисним для співробітників НП України: 1) єдиний державний реєстр нормативно-правових актів; 2) єдиний реєстр нотаріусів України; 3) спадковий реєстр; 4) єдиний реєстр довіреностей; 5) державний реєстр обтяжень рухомого майна; 6) реєстр атестованих судових експертів; 7) реєстр методик проведення судових експертиз; 8) єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення; 9) єдиний реєстр підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство; 10) єдиний державний реєстр виконавчих проваджень; 11) єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; 12) державний реєстр речових прав на нерухоме майно; 13) реєстр прав власності на нерухоме майно; 14) єдиний реєстр заборон відчуження об'єктів нерухомого майна; 15) державний реєстр іпотек; 16) державний реєстр актів цивільного стану громадян та інші.

Злочинна діяльність здійснюється у суспільстві у якому кожен суб'єкт стає об'єктом обліку найрізноманітніших інформаційних систем. Необхідність з'ясування різних обставин при виявленні та розслідуванні злочинів (дати народження чи перебування у певному місці, освіти та місця роботи, наявність дозволів, майна тощо) змушує суб'єктів розслідування звертатися до різноманітних інформаційних систем, із яких і можна отримати таку інформацію. При цьому суб'єкт розслідування вже не може обмежуватись інформацією, яка міститься в обліках, спеціально створених з метою складання умов для розслідування злочинів. Він звертається до інформаційних систем, які мають інше цільове призначення. Водночас така інформація набуває криміналістичного значення завдяки використанню її в процесі розслідування.

Одержано 17.04.2018

НАУКОВИЙ ГУРТOK
КАФЕДРИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І КРИМІНОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ № 1

УДК 343.97

Анастасія Сергіївна КОЛЬЧИК,

курсант групи Ф1-303 ХНУВС

*Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук Юртаєва К. В.***КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ
ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ**

Проблема протидії домашньому насильству в Україні привертає все більшу увагу фахівців. Згідно статистики 44 % населення України потерпали від домашнього насильства впродовж свого життя, причому 30 % зазнавали насильства у дитячому віці. За словами А. Десвої, заступника міністра внутрішніх справ України з питань європейської інтеграції, кожен день поліція фіксує 348 фактів домашнього насильства, і в 70–80 % випадків його жертвами стають жінки. У законодавстві більшості розвинутих країн домашнє насильство визнається серйозним правопорушенням. Вбачається доцільним розглянути кримінально-правові та кримінологічні заходи протидії домашньому насильству в Україні.

Необхідність здійснення якісних змін у системі протидії домашньому насильству підтверджує прийнятий 07.12.2017 закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Закон «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визнав таким, що втратив чинність, закон України «Про попередження насильства в сім'ї». Новий закон надав поняття домашньому насильству, яким значно розширив коло суб'єктів, які можуть страждати від цього правопорушення, розширив коло суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому

насилю, надавши відповідні повноваження органам виконавчої влади, місцевого самоврядування, а також державним та недержавним установам і організаціям.

06.12.2017 Верховна Рада прийняла також закон «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», який передбачив посилення кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Зокрема, домашнє насильство і сексуальне насильство передбачене в якості окремих складів (ст. 126-1 і 153 КК України), ст. 134 «Незаконне проведення абортів або стерилізації» і ст. 152 «Зґвалтування» викладені в новій редакції, криміналізоване примушування до шлюбу (ст. 151-2 КК України), ст. 91-1 КК України передбачені обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Зазначені зміни мають вступити в силу за рік після офіційного опублікування Закону. Деякі положення цього закону вже вступили в силу: наприклад, перелік обставин, що обтяжують покарання, був доповнений п. 6-1 «вчинення злочину щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах». У той же час зазначимо, що хоча й вказаний закон був прийнятий з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами 2011 р., Україна й досі не ратифікувала згадану міжнародну угоду. Вбачається, що зазначена невідповідність має бути яконайскоріше виправлена.

Підсумовуючи, зазначимо, що посилення кримінальної відповідальності та передбачення низки нових кримінологічних заходів щодо протидії домашньому насильству є передумовою зниження рівня зазначених правопорушень та надання гарантій гідного захисту жертвам домашнього насильства в Україні.

Одержано 17.04.2018

УДК 343.615.8

Артур Геннадійович ПІСКОВЕЦЬ,
курсант групи Ф1-406 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук Олішевський О. В.

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРИМУСОВЕ ВВЕДЕННЯ В ОРГАНІЗМ АЛКОГОЛЮ

Алкоголізм – дуже поширена проблема з трагічними наслідками. Про нього нині говорять у всьому світі. З ним пов'язують і падіння звичаїв, і зростання злочинності, і збільшення транспортних аварій та інших нещасних випадків. Тому нашою метою в цій роботі є висвітлення проблеми щодо примусового введення в організм людини алкоголю.

Із споживанням алкоголю пов'язані до 35 % самогубств, до 70 % усіх убивств, 62 % нещасних випадків, 73 % актів насильства, 81 % тяжких тілесних ушкоджень. Одноразове вживання алкоголю призводить до нудоти, головного болю, харчового отруєння. Регулярне вживання алкоголю призводить, насамперед, до розвитку алкогольного стеатогепатиту, надалі до хронічного гепатиту, а за умови подальшого прогресування – цирозу печінки і, як наслідок, – смерті.

Легкий ступінь сп'яніння – це якраз той стан, заради якого, власне, і затівається випивка: душевний підйом, відчуття легкості і радісне збудження. Сп'яніння середнього ступеня характеризується більш серйозними симптомами: порушенням ходи (погойдуванням) і координації рухів, роздвоєнням в очах, втратою чіткості мови. Важке алкогольне отруєння симптоми має вельми серйозні. У людини, яка страждає від сильної інтоксикації, можуть початися проблеми з диханням. Високий ризик і того, що у сп'янілого зупиниться серце. У деяких випадках, коли кількість алкоголю в крові перевищує 3 %, виникає оглушення і, як наслідок, починається кома.

Що стосується нашої теми, то фізичний примус – застосування щодо особи фізичного насильства з метою примушення її до вчинення або невчинення певних протиправних дій всупереч її волі. Під психічним примусом розуміється вплив на психіку особи з метою змусити її всупереч її волі вчинити або утриматись від вчинення певних протиправних дій.

Отруєння речовинами будь-якого походження з переважно як місцевої, так і загальної дії (в тому числі і харчові токсикоінфекції) при умові, що в клінічному перебігу мали місце загрозові для життя явища кваліфікується як тяжке тілесне ушкодження. Отруєння, що не мало загрози для життя, але спричинило розлад здоров'я або втрату працездатності менш як на 33 % – тілесні ушкодження середньої тяжкості, менш ніж 10 % – легкі тілесні ушкодження.

Отже, від введення в організм алкоголю можуть настати різного ступеня тілесні ушкодження та смерть, а тому дії винної особи, яка примусово ввела в організм потерпілого алкоголь, залежно від наслідків мають кваліфікуватися наступним чином:

- за ст. 125 КК України, як умисні легкі тілесні ушкодження, а саме: харчове отруєння, алергічні реакції організму.
- за ст. 122 КК України, як тілесні ушкодження середньої тяжкості, а саме: жовчекам'яна хвороба, виразка шлунку, виразка дванадцятипалої кишки, серцево-судинні захворювання, неврологічні симптоми.
- за ст. 121 КК України, як тяжкі тілесні ушкодження, а саме: цироз печінки, інфаркт міокарда, інсульт, відмова роботи нирок.
- у випадку заподіяння смерті, залежно від умислу, кваліфікується за ст. 115 або ч. 2 ст. 121 КК України.

Одержано 17.04.2018

